

Lausunto Eteva kuntayhtymälle hyvinvointialueuudistuksen voimaannapolain mukaisesta kuntayhtymän selvityksestä

VD/496/00.04.03/2022
RV/K-ML/RKK/SV/HY-L

Eteva kuntayhtymä on pyytänyt Vantaan kaupungilta lausuntoa kuntayhtymän laatimaan yhteenvetoon sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannapolain annetun lain mukaisista kuntayhtymän selvitysluonnoksista.

Lausuntopyyntö

Eteva kuntayhtymän (jäljempänä Eteva) on sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannapolain annetun lain (jäljempänä voimaannopolaki) 21 §:n mukaisesti annettava viimeistään 28.2.2022 hyvinvointialueelle selvitys:

- 1) kuntayhtymän omaisuudesta;
- 2) hyvinvointialueen vastuulle siirtyvistä veloista ja muista sitoumuksista, vastuista ja sopimuksista; sekä
- 3) sellaisista olennaisissa omaisuuserissä, sopimuksissa ja vastuissa tapahtuneista ja tiedossa olevista muutoksista sekä toiminnallisista ja taloudellisista riskeistä, jotka eivät ilmene viimeisimmästä tilinpäätöksestä tai konsernitilinpäätöksestä.

Vantaan kaupunki on pyytänyt muiden omistajien ohella lausua asiasta ennen kuin lainmukainen selvitys toimitetaan hyvinvointialueille. Eteva on pyytänyt toimittamaan lausunnon viimeistään 28.1.2022. Vantaan kaupunki on saanut lisäaikaa lausunnon toimittamiselle 1.2.2022 asti.

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 5 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Etevan selvityksen ydinkohdat

Etevan yhteenvedon mukaan jaon yleisperiaatteena on, että siltä osin kuin kyseessä ei ole voimaannopolain 57 §:n mukaisesta kiinteistöstä, toimitiloja koskevasta vuokrasopimuksesta ja toimitilojen hallintaan oikeuttavasta muusta omaisuudesta, siirtyvät varat, velat ja sitoumukset jakautuvat voimaannopolain 20 §:n mukaisesti hyvinvointialueiden välillä jäsenkuntien omistusosuuksien suhteessa.

Yhteenvedon mukaan kiinteistöt, toimitiloja koskevat vuokrasopimukset ja toimitilojen hallintaa oikeuttavat muu omaisuus jaetaan sille hyvinvointialueelle, jossa yksikkö sijaitsee. Henkilökunta, fyysinen irtain omaisuus sekä sopimukset on jaettu saman periaatteen mukaan sille alueelle, jossa henkilökunta pääasiassa työskentelee, omaisuus sijaitsee tai minkä yksikön toimintaan sopimus liittyy. Siltä osin kuin sopimus liittyy usean eri hyvinvointialueen alueelle olevan yksikön toimintaan, on sopimus ilmoitettu jaettavana sopimuksena useamman hyvinvointialueen sopimuksissa.

Etevan yhteenvedo on päätösesityksen liitteenä. Yhteenvedosta ilmenee tarkemmin Etevan ajattelemat linjaukset henkilöstön, palvelutuotannon, kiinteistön ja toimitilaosakkeiden, irtaimen omaisuuden, sopimusten sekä varojen, velkojen ja vastuiden jakautumiseen hyvinvointialueille.

Koska lausuntopyynnön yhteydessä on toimitettu ainoastaan yhteenveto tulevasta lausunnosta, niin Vantaan kaupungin lausunto rajoittuu omaisuusjärjestelyn isoihin linjauksiin. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on voimaannpanolain nojalla oikeus saada Etevalta lopullisen selvityksen jälkeen tarpeelliseksi katsomiaan lisätietoja ja asiakirjoja.

Vantaan kaupungin lausunto

Etevan yhteenvedon mukaiset periaatteet omaisuusjärjestelyn perusteista ovat pääsääntöisesti voimaannpanolain mukaisia, eikä kaupungilla ole niistä huomautettavaa pois lukien menettely kuntayhtymäkonserniin kuuluvien kiinteistöyhtiöiden ja niiden omaisuuden suhteen.

Eteva omistaa kokonaan Uudenmaan Vammaispalvelu Oy:n osakekannan (jäljempänä UVP) sekä yhdessä UVP:n kanssa 60 %:ia kiinteistö Oy Hämeenlinnan Virvelinrannan osakkeista (jäljempänä Virvelinranta). Etevan omistusosuus Virvelinrannasta on 36,7 %:ia ja UVP:n 23,3 %:ia. Lisäksi Virvelinrannassa on Eteva-konsernin ulkopuolista omistusta. Yhtiöt ovat kiinteistöosakeyhtiöitä, jotka omistavat Etevan käytössä olevia kiinteistöjä/tiloja. Yhtiöt eivät kuitenkaan ole keskinäisiä kiinteistöosakeyhtiöitä eli Etevan oikeus hallita tiloja ei perustu osakeomistuksiin, vaan kiinteistöjä/tiloja koskeviin vuokrasopimuksiin.

Etevan yhteenvedon mukaan se esittää UVP:n osakkeita siirrettäväksi hyvinvointialueille voimaannpanolain 20 §:n pääsäännön mukaisesti kuntien omistusosuuksien suhteessa, mutta Virvelinrannan osakkeet Eteva esittää siirrettäväksi Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle. Koska osakkeet eivät oikeuta hallitsemaan Etevan käytössä olevia toimitiloja, ja toimitilojen hallintaan oikeuttavat vuokrasopimukset siirtyvät voimaannpanolain 57 §:n nojalla sille hyvinvointialueelle, jossa toimitilat sijaitsevat, ei sille, että Virvelinrannan osakkeita kohdeltaisiin voimaannpanolain 20 §:n pääsäännöstä poikkeavasti ole perusteita.

Kaupungin käsityksen mukaan on epätarkoituksenmukaista siirtää hyvinvointialueille kiinteistöjen omistamista ja hallintaa harjoittavien yhtiöiden osakkeita. Hyvinvointialueiden tehtävä ei ole omistaa kiinteistöliiketoimintaa harjoittavia osakeyhtiöitä eikä niille ole siirtymässä tällaiseen toimintaan liittyvää henkilöstöä. Erityisen epätarkoituksenmukaista tällaisten osakeomistusten siirtäminen on nyt puhutun kaltaisessa tilanteessa, jossa kiinteistöyhtiöiden omistus jakaantuisi lukuisille hyvinvointialueille. Kuntienkin omistamien kiinteistöjen osalta kiinteistöjen omistus jää hyvinvointialueuudistuksessa kunnille, ja hyvinvointialueet tekevät toimitilojen hallinnasta vuokrasopimukset kuntien kanssa. Etevan toimitilojen hallinta siirtyy hyvinvointialueille voimaannpanolain 57 §:n mukaisesti toimitiloja koskevien vuokrasopimusten siirtyessä hyvinvointialueille.

Edellä mainitun perusteella kaupunki esittää, että Eteva tekee viipymättä perusselvityksen mahdollisuuksista myydä UVP:n ja Virvelinrannan osakkeet tai yhtiöiden kiinteistöomistukset, ja kutsuu ylimääräisen yhtymäkokouksen koolle päättämään yhtiöiden osakkeiden tai kiinteistöomistusten myymisestä ennen hyvinvointiuudistuksen voimaantuloa. Ylimääräinen yhtymäkokous olisi syytä järjestää helmikuun aikana, että yhtymäkokouksen päätös voidaan huomioida hyvinvointialueelle annettavassa selvityksessä.

Etevan Vantaalle kertoman arvion mukaan UVP:n aineellisen omaisuuden arvo ylittää kirjanpitoarvon jopa kymmenillä miljoonilla euroilla. Näin ollen on oletettavaa, että Etevan taseesta ei tällä hetkellä ilmene todellinen kuntayhtymän ylijäämä. Kiinteistöyhtiöiden myynti varmistaisi sen, mikä on Etevan todellinen ylijäämä ennen hyvinvointialueuudistusta, jolloin Etevan jäsenkunnat voisivat

voimaanpanolain 33 §:n mukaisesti päättää Etevan taseeseen kertyneen ylijäämän käsittelystä kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti.

Henkilöstön jakautumisen osalta Vantaan kaupunki toteaa, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin on toimittanut 18.11.2022 Etevalle näkemyksensä tukipalveluhenkilöstön jakautumisesta. Lisäksi kuntayhtymän tiedossa on jäsenkuntien parhaillaan HUS:n kanssa valmisteleva kehitysvammapsykiatriaa ja asiantuntijatoimintoja koskeva järjestely, joka tulisi myös huomioida selvityksessä. Kaupunki toivoo kuntayhtymän huomioivan valmistelutoimielimen näkemyksen lopullisessa selvityksessään.

Kaupunginhallitus 31.1.2022 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa selostusosan mukainen lausunto Eteva kuntayhtymälle hyvinvointialueuudistuksen voimaanpanolain mukaisesta kuntayhtymän selvityksestä.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Kaupunginhallituksen jäsen Ville Karinen esitti lausunnon muuttamista seuraavasti:

”Vantaan kaupunki ei esitä osakkeiden ja kiinteistöjen myyntiä”. Esitys raukesi kannattamattomana.

Sosialidemokraattinen kaupunginhallitusryhmä esitti lausunnon neljännen ja viidennen kappaleen muuttamista seuraavasti:

Kaupungin käsityksen mukaan on epätarkoituksenmukaista siirtää hyvinvointialueille kiinteistöjen omistamista ja hallintaa harjoittavien yhtiöiden osakkeita. Hyvinvointialueiden tehtävä ei ole omistaa kiinteistöliiketoimintaa harjoittavia osakeyhtiöitä eikä niille ole siirtymässä tällaiseen toimintaan liittyvää henkilöstöä. Erityisen epätarkoituksenmukaista tällaisten osakeomistusten siirtäminen on nyt puhutun kaltaisessa tilanteessa, jossa kiinteistöyhtiöiden omistus jakaantuisi lukuisille hyvinvointialueille. Kuntienkin omistamien kiinteistöjen osalta kiinteistöjen omistus jää hyvinvointialueuudistuksessa kunnille, ja hyvinvointialueet tekevät toimitilojen hallinnasta vuokrasopimukset kuntien kanssa. Etevan toimitilojen hallinta siirtyy hyvinvointialueille voimaanpanolain 57 §:n mukaisesti toimitiloja koskevien vuokrasopimusten siirtyessä hyvinvointialueille.

~~Edellä mainitun perusteella kaupunki esittää, että Eteva tekee viipymättä perusselvityksen mahdollisuuksista myydä UVP:n ja Virvelirannan osakkeet tai yhtiöiden kiinteistöomistukset, ja kutsuu ylimääräisen yhtymäkokouksen koolle päättämään yhtiöiden osakkeiden tai kiinteistöomistusten myymisestä ennen hyvinvointi-uudistuksen voimaantuloa. Ylimääräinen yhtymäkokous olisi syytä järjestää helmikuun aikana, että yhtymäkokouksen päätös voidaan huomioida hyvinvointialueelle annettavassa selvityksessä.~~

Kaupunginhallituksen jäsen Ville Karinen kannatti sosialidemokraattisen kaupunginhallitusryhmän esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat sosialidemokraattisen kaupunginhallitusryhmän muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä (Multala, Niikko, Kasonen, Lundell, Luokkala, Norrena, Raja-Aho, Rokkanen, Saimen, Valtanen), 5 ei-ääntä (Tahvanainen, Abdi, Karinen, Kaukola, Tammi), joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Lisäksi merkittiin seuraava vasemmistoliiton kaupunginhallitusryhmän pöytäkirjalausuma:

Vasemmistoliiton mielestä Etevan omistamien Uudenmaan Vammaispalvelut oy:n osakkeiden myynti ei ole Vantaan kaupungin asukkaiden eikä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asukkaiden kokonaisedun mukainen ratkaisu. Asuntojen myynti yksityisille sijoittajille johtaa pitkällä tähtäimellä väistämättä kustannusten nousuun ja palveluiden heikentymiseen. Asuntojen myynti voi vaarantaa myös asukkaiden asumisen jatkuvuuden ja aiheuttaa turhaa kärsimystä yhtiön omistamien kiinteistöjen erityisen haavoittuvassa asemassa oleville asukkaille.

Liite:

- Kuntayhtymän yhteenveto selvitysluonnoksista

Täytäntöönpano: Konserniohjaus ja -valvonta

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätietoja:

konsernilakimies Samuli Vartiainen (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)